

Zabudované (tzv. embedded) počítače (1)

Stále častejšie sa v priemysle využívajú počítače pod názvom „embedded“, čo znamená, že sú určené na zabudovanie do rozvádzača alebo „útrobov“ riadiaceho systému či iného zariadenia.

V slovenčine sa najčastejšie označujú prívlastkom zabudované, zabudovateľné či zástavbové, prípadne ako vložené či vnorené.

Od prvého zabudovaného počítača, ktorý bol vyvinutý ako navádzací počítač pre Apollo, došlo k veľkému pokroku. To sa dosiahlo aj vďaka vojenskej vývoju v 60. rokoch, keď boli zabudované počítače montované do rakiet. Vďaka tomu začala hromadná výroba a tým aj zlacnenie integrovaných obvodov, ktorých bolo v navádzacom systéme koncom 60. rokov použitých už veľké množstvo. V polovici 80. rokov bola väčšina externých súčiastok integrovaná do jediného čipu spolu s procesorom, takže vznikol názov jednočipový počítač. S poklesom ceny týchto jednočipových počítačov na konci 80. rokov začali stále častejšie prenikať aj do civilnej sféry v rôznych elektronických zariadeniach, čím sa podporil ich ďalší rýchly vývoj pri znížených nákladoch. Dnes sa zabudovaný systém bežne využíva v bankomatoch a platobných termináloch, v informačných kioskoch, PDA, MDA, kalkulačkách, hracích konzolách, vo vybavení domácností (práčky, mikrovlnné rúry, DVD, TV, klimatizácie a pod.), vo vzdelávacích automatoch pre školstvo, v lekárskech prístrojoch, automobiloch, lietadlách i v rôznych priemyselných odvetviach, predovšetkým priemyselnej automatizácie.

PPC-5250

Zabudovaný počítač je väčšinou konštruovaný ako jednoúčelový systém na vopred definovanú činnosť a vyznačuje sa nízkym príkonom; keď je to technicky možné (s použitím vhodného procesora s chladičom bez ventilátora a flash pamäte namiesto harddisku), tak je bez točivých častí s pasívnym chladením (zníženie problémov zdroja pre servis = zvýšenie spoľahlivosti) a býva v kompaktnom vyhotovení. Využíva OS Windows XP Embedded, ktorý vychádza z Windows XP Pro, ale má len také vlastnosti, ktoré sú potrebné na zamýšľaný účel využitia počítača, vďaka čomu môže byť umiestnený vo flash pamäti (CF karta) a nie je tak náročný na hardvérový výkon PC.

Môže byť vyhotovený v širšom rozsahu vstupného napájacieho napätia, prípadne môže byť rozšírený teplotný rozsah. Konektory rozhrania sú väčšinou štandardné, aby dovoľovali prepojenie s bežnými periférnymi zariadeniami. Realizuje sa predovšetkým s účelovo navrhnutým

ECN-171BSEA

technickým vybavením, napr. so zdrojovou časťou dovoľujúcou vzdialené zapnutie, alebo sú do neho integrované rôzne periférne zariadenia (GSM/GPRS/GPS) a pod.

Často sa ako operátorské rozhrania používajú zabudované počítače v panelovom vyhotovení obvykle s dotykovou obrazovkou (touchscreen). Štandardné počítačové, komunikačné a pamäťové vybavenie i kvalitná farebná grafika dovoľujú komfortný dialóg s operátorom, vizualizáciu, monitorovanie a dokumentovanie stavu riadeného objektu či procesu. Môžu byť samostatným riadiacim systémom na riadenie jednoduchých zariadení alebo procesov alebo jedným z podsystémov pre náročnú aplikáciu či centrálnym modulom.

WAFER-8522

Podobne možno využiť kompaktný zabudovaný počítač bez obrazovky. Často ho možno použiť predovšetkým pre štandardný operačný systém,

IBOX-650

prostredníctvom neho možno využívať štandardné periférie a programové vybavenie, pre svoje počítačové alebo komunikačné funkcie, prípadne je možnosť archivácie dát.

Môže byť využitý ako komunikačný adaptér, účastník siete internet, archivátor, prípadne na realizáciu komplikovaných výpočtových algoritmov.

V tomto článku boli uvedené ako príklady výrobky firmy IEI Technology Corp. Podrobnejšie informácie, katalógové listy a ďalšie obrázky jednotlivých produktov možno získať na stránkach firmy ELCOM GROUP, s. r. o., www.elcomgroup.eu.

ELCOM GROUP, s. r. o.

Piaristická 6667, 911 80 Trenčín
Stará Vajnorská 92, 831 04 Bratislava
Tel./fax: 032/640 17 66, 02/44 46 02 14
e-mail: obchod@elcomgroup.sk
www.elcomgroup.sk

38